

รายงานการพิจารณาศึกษา
ร่างพระราชบัญญัติอาหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๑๙

ของ

คณะกรรมการธิการการสาธารณสุข วุฒิสภา

สำนักกรรมการ ๓
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

รายงานการพิจารณาศึกษา
ร่างพระราชบัญญัติอาหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๑๙
ของคณะกรรมการการสาธารณสุข วุฒิสภา

ด้วยในคราวประชุมคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๘/๒๕๖๔ วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๔ ที่ประชุมพิจารณาเห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติอาหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เป็นร่างพระราชบัญญัติที่มีความจำเป็นเกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะ เมื่อสภาผู้แทนราษฎรมิมีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติในวาระที่หนึ่งแล้ว ประธานวุฒิสภาจึงมอบหมายให้คณะกรรมการการสาธารณสุข วุฒิสภา เป็นผู้พิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว และเมื่อสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบในวาระที่สามแล้ว ให้ดำเนินการตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๑๙ ต่อไป

บัดนี้ คณะกรรมการการสาธารณสุข วุฒิสภา ได้ดำเนินการพิจารณาศึกษา ร่างพระราชบัญญัติอาหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอรายงานผลการพิจารณาศึกษาต่อประธานวุฒิสภา ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๑๙ ดังนี้

๑. การดำเนินงาน

๑.๑ คณะกรรมการคณะนี้ ประกอบด้วย

๑) นายเจตน์ ศิรธรานนท์	ประธานคณะกรรมการ
๒) ผู้ช่วยศาสตราจารย์เฉลิมชัย บุญยะลีพรรณ	รองประธานคณะกรรมการ
คนที่หนึ่ง
๓) นายณรงค์ สหเมธาพัฒน์	รองประธานคณะกรรมการ
คนที่สอง
๔) รองศาสตราจารย์ พลเอก ไตรโรจน์ ทรุทธเวโซ	รองประธานคณะกรรมการ
คนที่สาม
๕) นายทวีวงศ์ จุลกมนตรี	เลขานุการคณะกรรมการ
๖) ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญส่ง ไข่เกษ	โฆษกคณะกรรมการ
๗) พลโท อำพน ชูประทุม	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๘) พลเอก ปรีชา จันทร์โอชา	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๙) นายพิศาล มาณวพัฒน์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

๑๐) พลเอก วินัย สร้างสุขดี	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๑) พลเอก จีระศักดิ์ ชมประสพ	กรรมการ
๑๒) พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครื่องงาม	กรรมการ
๑๓) นางทัศนีย์ ยูวานนท์	กรรมการ
๑๔) นายพิทักษ์ ไชยเจริญ	กรรมการ
๑๕) พลเอก วรวิทย์ บุญญะสิทธิ์	กรรมการ
๑๖) พลตำรวจโท สมหมาย กองวิสัยสุข	กรรมการ
๑๗) นางสุนีย์ จีงวิโรจน์	กรรมการ

๑.๒ ในคราวประชุมคณะกรรมการการสาธารณสุข ครั้งที่ ๓๒/๒๕๖๔ วันพุธที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๔ ที่ประชุมได้พิจารณาศึกษา ร่างพระราชบัญญัติอาหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งคณะกรรมการการสาธารณสุข วุฒิสภา มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาขอหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการสาธารณสุข การพัฒนา ระบบสุขภาพ การบริการสาธารณสุขที่เหมาะสมและได้มาตรฐาน โดยรวมถึงการรักษาพยาบาล การควบคุมและป้องกันโรค การฟื้นฟู การส่งเสริมสุขภาพและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน รวมถึงปัญหาผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงทางประชากร และการพัฒนา พิจารณาศึกษา ติดตาม เสนอแนะและเร่งรัดการปฏิรูปประเทศและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่อยู่ในหน้าที่ และอำนาจ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และที่ประชุมได้กำหนดให้เชิญผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เข้าร่วมประชุมในคราวประชุมครั้งต่อไป เพื่อพิจารณาตามหน้าที่และอำนาจที่กำหนด

๑.๓ คณะกรรมการได้มีมติแต่งตั้ง นางสุภาพร วิเชียรเพชร ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน คณะกรรมการการสาธารณสุข สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการ คณะกรรมการ คนที่หนึ่ง และแต่งตั้ง นางพิมพ์วิทย์ สุจินดาวัฒน์ นิติกรชำนาญการ กลุ่มงาน คณะกรรมการการสาธารณสุข สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการ คณะกรรมการ คนที่สอง ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๘๗ วรรคสี่

๒. วิธีพิจารณาศึกษา

๒.๑ คณะกรรมการการสาธารณสุขได้จัดให้มีการประชุมเพื่อพิจารณา ศึกษา ร่างพระราชบัญญัติอาหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ในคราวประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ ๓๓/๒๕๖๔ วันพุธที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๔ โดยคณะกรรมการได้เชิญผู้แทนจากสำนักงานคณะกรรมการ กฤษฎีกา สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข และสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวง สาธารณสุข มาเข้าร่วมประชุม เพื่อให้ข้อมูลและแสดงความคิดเห็น เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๑๙ และที่ประชุมได้มีมติให้ตั้งคณะทำงานขึ้นมาคณะหนึ่ง เพื่อพิจารณาศึกษาและติดตามความคืบหน้า ของการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติอาหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา ของคณะกรรมการการสาธารณสุข

๒.๒ รายชื่อหน่วยงาน/บุคคลที่คณะกรรมการฯ ได้เชิญมาให้ข้อมูลและความคิดเห็น
ต่อคณะกรรมการฯ

๒.๒.๑ สำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

นายชินีร์ คล้ายสังข์

ผู้อำนวยการกองกฎหมายสวัสดิการสังคม

๒.๒.๒ กระทรวงสาธารณสุข

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

๑. นางสาวอรุณรุ่ง คีระวัฒน์

ผู้เชี่ยวชาญด้านมาตรฐานอาหาร

๒. นางสาวจิตรา เศรษฐอุดม

ที่ปรึกษากองอาหาร

๓. นายวรพจน์ ฤทธิดี

นักวิชาการอาหารและยาปฏิบัติการ

๒.๓ คณะกรรมการฯ ได้ตั้งคณะทำงาน ประกอบด้วย

คณะทำงาน

๑. นายเจตน์ ศิรธรานนท์

เป็นหัวหน้าคณะทำงาน

๒. รองศาสตราจารย์ทรงศักดิ์ ศรีอนุชาต

เป็นคณะทำงาน

๓. นางสาวยุพา เหล่าจินดาพันธ์

เป็นคณะทำงาน

๔. นางสาวอรุณรุ่ง คีระวัฒน์

เป็นคณะทำงาน

๕. นางอุดมลักษณ์ อุ่นศรี

เลขานุการคณะทำงาน

๖. นางนิตยาภรณ์ เผด็จศึก

เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะทำงาน

๗. นางกนิษฐา กาวินุ

เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะทำงาน

โดยให้คณะทำงานมีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

๑. ศึกษาและติดตามความคืบหน้าของการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติอาหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ..... รวมทั้งวิเคราะห์ และตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติ และประเด็นการแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติใน การพิจารณาวาระที่สอง ขั้นการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ โดยคณะกรรมการฯ ของสภาผู้แทนราษฎร

๒. รวบรวมและจัดทำสรุปรายงานการศึกษาวิเคราะห์ ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะต่อร่างพระราชบัญญัติอาหาร (ฉบับที่ ... พ.ศ..... โดยจัดทำเป็นรายงานผลการพิจารณาศึกษา

๓. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการฯ มอบหมาย

๔. รายงานผลการดำเนินงานตามข้อ ๒ และข้อ ๓ ต่อคณะกรรมการฯ แล้วรายงานต่อประธานวุฒิสภา เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภาในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวในวาระที่หนึ่ง ขั้นการรับร่างพระราชบัญญัติ หรือไม่เห็นชอบด้วยกับสภาผู้แทนราษฎร ตามข้อบังคับการประชุม ข้อ ๑๒๐

๓. ความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติ

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติอาหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา ซึ่งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้สอบถามความคิดเห็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๑ และคณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติหลักการ เมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ โดยคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๐) ได้ตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติอาหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสร็จสิ้น วาระที่ ๓ เมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒ และมีความเห็นให้สอบถามความคิดเห็นของหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องต่อร่างพระราชบัญญัติฯ ที่มีการแก้ไขปรับปรุงเพิ่มเติม เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา

๔. การรับฟังความคิดเห็น

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ เรื่อง แนวทางการจัดทำและการเสนอร่างกฎหมายตามบทบัญญัติของมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยวิธีการรับฟังความคิดเห็นได้ใช้วิธีการและช่องทางต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

๑) รับฟังความคิดเห็นผ่านทางเว็บไซต์ สำนักอาหาร (<http://food.fda.moph.go.th/>) ระหว่างวันที่ ๒๓ กรกฎาคม - ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๒, เว็บไซต์ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (http://www.fda.moph.go.th/Pages/HomeP_D2.aspx) ระหว่างวันที่ ๒๖ กรกฎาคม - ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๒ และเว็บไซต์การรับฟังความคิดเห็นกฎหมายไทยของกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (<http://www.lawamendment.go.th>) ระหว่างวันที่ ๒๗ กรกฎาคม - ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๒

๒) รับฟังความคิดเห็นโดยการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็น

- การรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสียทั้งภาครัฐและเอกชน เมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๒ ณ โรงแรมรามาร์คาร์เดนส์ กรุงเทพมหานคร โดยมีผู้เข้าร่วมสัมมนาฯ รับฟังความเห็น ๒๑๑ คน

- การรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสียจากเจ้าหน้าที่ของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และงานคุ้มครองผู้บริโภค เมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๒ ณ โรงแรม เลอ บาเทิลีร์สปอร์ต แอนด์ สปา จังหวัดชลบุรี มีผู้เข้าร่วมสัมมนาฯ รับฟังความเห็น ๒๕๐ คน

๓) รับฟังความคิดเห็นโดยการส่งหนังสือถึงหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐภาคเอกชน นักวิชาการ และภาคประชาชน ระหว่างวันที่ ๑๙ กรกฎาคม - ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๒

๕. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติอาหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีสาระสำคัญเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒ โดยสรุปดังนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยาม

ยกเลิกบทนิยามคำ “อาหารควบคุมเฉพาะ “ตำรับอาหาร” และ “โรงงาน” เนื่องจากไม่มีการใช้นิยามดังกล่าว และเพิ่มบทนิยามคำว่า “วัตถุสัมผัสอาหาร” “เอกสารกำกับอาหาร” “ข้อความ “โฆษณา” “สถานที่” “กระบวนการพิจารณาอนุญาตอาหาร” และ “เลขาธิการ” เพื่อกำหนดความหมายของถ้อยคำที่ใช้ในร่างพระราชบัญญัตินี้ ให้ชัดเจน และเพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติฉบับอื่นที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (ร่างมาตรา ๓ ถึงร่างมาตรา ๗)

(๒) กำหนดกลุ่มอาหารและแก้ไขเพิ่มเติมมาตรการดำเนินการเกี่ยวกับอาหาร

กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขมีหน้าที่และอำนาจในการกำหนดกลุ่มอาหารตามระดับความเสี่ยง และกำหนดมาตรการเพื่อควบคุมอาหารดังกล่าว โดยกำหนดอาหารเป็นสามกลุ่ม ได้แก่ อาหารควบคุมเฉพาะ อาหารควบคุม และอาหารจัดแจ้ง เพื่อให้สอดคล้องกับข้อเท็จจริงในทางปฏิบัติและสอดคล้องกับมาตรการในการควบคุมอาหารในระดับสากล แก้ไขเพิ่มเติมการกำหนดอาหารที่ต้องประเมินความปลอดภัย วัตถุที่ใช้เป็นส่วนผสมอาหาร การใช้วัตถุเจือปนอาหาร การใช้ภาชนะบรรจุหรือวัตถุสัมผัสอาหาร ฉลากหรือเอกสารกำกับอาหาร เครื่องมือเครื่องใช้ในการผลิต และการเก็บรักษาอาหาร และการเก็บตัวอย่างอาหารและการยึดหรืออายัด รวมทั้งเพิ่มมาตรการเกี่ยวกับการจัดให้มีเลขสารบบอาหาร กำหนดหลักเกณฑ์การจำหน่ายอาหาร การขนส่ง การเก็บรักษา การโฆษณา และการตรวจวิเคราะห์ทางวิชาการ เพื่อเป็นการคุ้มครองความปลอดภัยของผู้บริโภค (ร่างมาตรา ๘)

(๓) กำหนดหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการอาหาร

กำหนดหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการอาหารเกี่ยวกับการควบคุมและกำกับดูแลอาหาร แก้ไขเพิ่มเติมให้มีอำนาจในการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติการเกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาอนุญาตอาหาร และแก้ไขเพิ่มเติมชื่อตำแหน่งรองเลขาธิการคณะกรรมการและยาและผู้อำนวยการกอง กองอาหาร ให้ถูกต้อง รวมทั้งแก้ไขรูปแบบของบทบัญญัติเกี่ยวกับวาระการดำรงตำแหน่ง คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติฉบับอื่นที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (ร่างมาตรา ๙ ร่างมาตรา ๑๐ และร่างมาตรา ๑๑)

(๔) กำหนดมาตรการในการควบคุมสถานที่ผลิตอาหารเพื่อจำหน่าย

กำหนดให้การผลิตอาหารเพื่อจำหน่ายต้องได้รับอนุญาตสถานที่ผลิต ยกเว้นในกรณีที่เป็นสถานที่ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขหรือสถานที่ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด เพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงแก้ไขใบอนุญาตสถานที่ผลิตอาหารเพื่อจำหน่ายและใบอนุญาตนำเข้าอาหารเพื่อจำหน่าย เพื่อให้สามารถดำเนินการในเรื่อง

ดังกล่าวได้ รวมทั้งเพิ่มบทบัญญัติที่กำหนดให้ขอต่ออายุใบอนุญาตได้ในกรณีที่ใบอนุญาตสิ้นอายุไม่เกินหนึ่งเดือนเพื่อเป็นการลดภาระแก่ผู้ประกอบการ (ร่างมาตรา ๑๒ ร่างมาตรา ๑๓ ร่างมาตรา ๑๔ ร่างมาตรา ๑๕ และร่างมาตรา ๑๘)

(๕) กำหนดกระบวนการพิจารณาอนุญาตอาหาร

กำหนดให้เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยาโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการอาหารมีอำนาจประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในกระบวนการพิจารณาอนุญาตอาหาร และกำหนดให้มีการขึ้นบัญชีผู้เชี่ยวชาญ องค์กรผู้เชี่ยวชาญ หน่วยงานของรัฐหรือองค์กรเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อทำหน้าที่ในการประเมินเอกสารทางวิชาการ การตรวจวิเคราะห์ การตรวจสอบสถานประกอบการหรือการตรวจสอบ เพื่อประกอบการพิจารณาอนุญาต ทั้งนี้ เพื่อให้การคุ้มครองผู้บริโภคและการพิจารณาอนุญาตมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขโดยคำแนะนำของคณะกรรมการอาหารมีอำนาจประกาศกำหนดอัตราค่าขึ้นบัญชีสูงสุดที่จะจัดเก็บจากผู้เชี่ยวชาญ องค์กรผู้เชี่ยวชาญ หน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรเอกชน และอัตราค่าใช้จ่ายสูงสุดที่จะจัดเก็บจากผู้ยื่นคำขอในกระบวนการพิจารณาอนุญาตอาหาร รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินที่ได้จากการจัดเก็บดังกล่าว โดยกำหนดให้เงินค่าขึ้นบัญชีและค่าใช้จ่ายที่จัดเก็บตามพระราชบัญญัตินี้ไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน และให้นำเงินดังกล่าวไปใช้ตามวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการดำเนินงานที่เกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาอนุญาตอาหาร (ร่างมาตรา ๑๗)

(๖) กำหนดเงื่อนไขกรณีการผลิตอาหารเพื่อส่งออกไปจำหน่ายนอกราชอาณาจักร

แก้ไขเงื่อนไขกรณีการผลิตอาหารเพื่อส่งออกไปจำหน่ายนอกราชอาณาจักรจากเดิมที่กำหนดให้ต้องจัดทำรายงาน แก้ไขเป็นการจัดทำข้อมูลการส่งออกเก็บรักษาไว้เพื่อแสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เมื่อร้องขอ เพื่อลดภาระผู้ประกอบการ และกำหนดห้ามมิให้ขายอาหารดังกล่าวในราชอาณาจักรเนื่องจากเป็นการผลิตอาหารตามคุณภาพมาตรฐานของต่างประเทศ ซึ่งอาจไม่เป็นไปตามคุณภาพมาตรฐานของประเทศไทย (ร่างมาตรา ๑๘)

(๗) มาตรการควบคุมอาหาร

กำหนดให้อาหารควบคุมเฉพาะต้องขึ้นทะเบียน อาหารควบคุมต้องแจ้งรายการและอาหารจัดแจ้งต้องจัดแจ้ง กำหนดมาตรการควบคุมและลักษณะของอาหารเสื่อมคุณภาพ และแก้ไขเพิ่มเติมลักษณะของอาหารปลอมและอาหารผิดมาตรฐาน เพื่อให้สอดคล้องกับการจัดกลุ่มอาหารตามระดับความเสี่ยง รวมทั้งกำหนดมาตรการในการควบคุมการโฆษณา กำหนดหลักเกณฑ์ในการโฆษณา และกำหนดให้การโฆษณาคุณภาพ คุณภาพ หรือสรรพคุณของอาหารต้องได้รับอนุญาต เพื่อคุ้มครองความปลอดภัยของผู้บริโภค (ร่างมาตรา ๒๐ ถึงร่างมาตรา ๒๕)

(๘) การยึดหรืออายัด

แก้ไขเพิ่มเติมหน้าที่และอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการยึดหรืออายัด รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การดำเนินการกับสิ่งที่ยึดหรืออายัดไว้ เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การดำเนินการให้ชัดเจน (ร่างมาตรา ๒๖ ถึงร่างมาตรา ๒๙)

(๙) การพักใช้และการเพิกถอนใบอนุญาต และการอุทธรณ์

แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการพักใช้ใบอนุญาตและการเพิกถอนใบอนุญาต เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ในการเพิกถอนใบอนุญาตให้ชัดเจน และกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการอุทธรณ์โดยนำบทบัญญัติเรื่องการอุทธรณ์ไปกำหนดรวมไว้ด้วยกัน (ร่างมาตรา ๓๐ และร่างมาตรา ๓๑)

(๑๐) บทกำหนดโทษและการเปรียบเทียบ

กำหนดอัตราโทษให้ลดหลั่นกันตามระดับการควบคุมอาหารในแต่ละกลุ่ม เพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน เพิ่มบทสันนิษฐานความรับผิดทางอาญาของผู้แทนนิติบุคคล รวมทั้งแก้ไขหลักเกณฑ์การเปรียบเทียบให้สอดคล้องกับอัตราโทษ (ร่างมาตรา ๓๒)

(๑๑) อัตราค่าธรรมเนียม

กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติให้ครอบคลุมถึงการจัดกลุ่มอาหารในแต่ละกลุ่ม และเพื่อให้อัตราค่าธรรมเนียมมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน (ร่างมาตรา ๓๓)

(๑๒) บทเฉพาะกาล

กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับคำขอ ใบอนุญาต เลขสถานที่ผลิตอาหารและเลขสารบบอาหาร ที่ได้ดำเนินการอยู่แล้ว กำหนดมาตรการรองรับการดำเนินการเมื่อมีการประกาศจัดกลุ่มอาหารตามระดับความเสี่ยง และกำหนดระยะเวลาเร่งรัดให้การออกประกาศจัดกลุ่มอาหาร กำหนดการรองรับกฎหมายลำดับรองตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และประกาศที่ออกตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗๗/๒๕๕๙ เรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการพิจารณาอนุญาตผลิตภัณฑ์สุขภาพ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙ ในส่วนที่เกี่ยวกับอาหาร เพื่อให้มีการดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องและเพื่อให้กฎหมายเกิดสภาพบังคับในทางปฏิบัติ (ร่างมาตรา ๓๔ ถึงร่างมาตรา ๔๕)

๖. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีสาระสำคัญเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒ เพื่อกำหนดมาตรการควบคุมอาหารตามระดับความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดอันตรายหรือผลกระทบต่อผู้บริโภค กำหนดให้มีผู้เชี่ยวชาญ องค์กรผู้เชี่ยวชาญ หน่วยงานของรัฐหรือองค์กรเอกชนทั้งในและต่างประเทศ ทำหน้าที่ในกระบวนการพิจารณาอนุญาตอาหาร รวมทั้งการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการโฆษณาอาหาร อันจะทำให้มาตรการควบคุมอาหารตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒ มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของอุตสาหกรรมเกี่ยวกับอาหาร ซึ่งจะส่งผลให้กลไกในการพิจารณาอนุญาตมีความรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ เป็นการเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันทางธุรกิจ รวมทั้งเสริมสร้างความแข็งแกร่งของระบบการคุ้มครองความปลอดภัยของผู้บริโภค ส่งผลให้อาหารมีคุณภาพ

มาตรฐาน และมีความปลอดภัย ประชาชนมีความมั่นใจและมีความปลอดภัยในการบริโภคอาหารที่จำหน่ายและได้รับข้อมูลข่าวสารจากการโฆษณาที่ถูกต้อง โดยจะเกิดประโยชน์ต่อประเทศ สังคม และประชาชน ดังนี้

๑. เกิดการปรับปรุงกระบวนการพิจารณาอนุญาต

กระบวนการพิจารณาอนุญาต เช่น การพิจารณาเอกสารทางวิชาการโดยผู้เชี่ยวชาญหรือองค์กรผู้เชี่ยวชาญมีข้อจำกัดเกี่ยวกับอัตราค่าตอบแทนและขั้นตอนการเบิกจ่ายตามระเบียบกระทรวงการคลัง โดยสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ส่งผลให้มีผู้เชี่ยวชาญ ไม่เพียงพอต่อการพิจารณาเพื่อประกอบการอนุญาตดังกล่าว ซึ่งกระบวนการพิจารณาอนุญาตที่มีความล่าช้าจะส่งผลกระทบต่อการค้าและการดำเนินงานธุรกิจของภาคเอกชน ดังนั้น การปรับปรุงกระบวนการพิจารณาอนุญาตโดยการให้ผู้ประกอบการเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในส่วนนี้ ถึงแม้ว่าจะเป็นต้นทุนที่เพิ่มขึ้นแต่มีผลทำให้กระบวนการพิจารณาอนุญาตมีความรวดเร็วยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอาหารที่ใช้กระบวนการผลิตใหม่ หรือใช้วัตถุดิบที่ยังไม่มีประวัติการใช้เป็นอาหาร ซึ่งย่อมเป็นการส่งเสริมเศรษฐกิจ รวมถึงการพัฒนาอาหารใหม่ต่อไป

๒. หลักเกณฑ์การขออนุญาตมีความชัดเจน

การปรับปรุงให้หลักเกณฑ์การขออนุญาตสถานที่ ผลิตภัณฑ์ และโฆษณามีความชัดเจน จะช่วยให้ผู้ประกอบการมีความพร้อมในการเตรียมข้อมูล เอกสาร หรือหลักฐาน ซึ่งจะช่วยลดเวลาในการส่งข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อประกอบการพิจารณาอนุญาต

๓. ส่งเสริมภาคการส่งออก

เดิมสินค้าส่งออกต้องมีคุณภาพหรือมาตรฐาน รวมทั้งการขออนุญาตต้องเป็นไปตามมาตรฐานภายในประเทศก่อนจึงจะสามารถส่งออกสินค้าดังกล่าวได้ การปรับปรุงแก้ไขบทบัญญัติดังกล่าวย่อมก่อให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินการ ส่งผลให้ผู้ประกอบการเกิดความสะดวกและลดต้นทุนในการดำเนินการได้เป็นอย่างมาก

๔. การบังคับใช้กฎหมายมีความเข้มงวด

การปรับแก้ไขบทกำหนดโทษเพื่อปรามการกระทำความผิด และอาจป้องกันการกระทำความผิดซ้ำด้วย

การส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการผลิตอาหารย่อมเป็นการเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันอีกทางหนึ่ง รวมถึงขยายโอกาสในการประกอบอาชีพ อย่างไรก็ตาม สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยามีภารกิจในการคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณท์อาหาร โดยการควบคุม กำกับดูแล ตรวจสอบ เฝ้าระวัง ทั้งก่อนและหลังผลิตภัณท์ออกสู่ตลาดให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด การปรับปรุงแก้ไขกฎหมายในครั้งนี้เชื่อมั่นว่า ประชาชนจะได้รับประโยชน์สูงสุดโดยการเข้าถึงอาหารที่มีความหลากหลาย ตรงตามความต้องการ ซึ่งอาหารนั้นมีคุณภาพมาตรฐานและมีความปลอดภัย

๗. ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนปฏิรูปประเทศ

ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ*

ร่างพระราชบัญญัติอาหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติที่ ๒ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ในประเด็นเกษตรสร้างมูลค่า ทั้งด้านเกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ และเกษตรแปรรูป รวมทั้งประเด็นอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต ในประเด็น อุตสาหกรรมชีวภาพ และความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติที่ ๓ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ในประเด็นการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ในช่วงการตั้งครุภ/ ปฐมวัย รวมทั้งความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ ๕ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็น

ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

ยุทธศาสตร์ชาติที่ ๒ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

๒.๑ การเกษตรสร้างมูลค่า

๒.๑.๒ เกษตรปลอดภัย สร้างความตระหนักแก่ผู้ผลิตและผู้บริโภคทั่วโลกในเรื่องความสำคัญ ของมาตรฐานระบบการจัดการความปลอดภัยของอาหาร

๒.๑.๓ เกษตรชีวภาพ ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศ ในการสร้างมูลค่าเพิ่มของภาคการผลิต และนำไปสู่การผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์มูลค่าสูงจากฐานเกษตรกรรมและ ฐานทรัพยากรชีวภาพ และสร้างความมั่นคงของประเทศทั้งด้านอาหาร และสุขภาพ โดยเฉพาะพืชสมุนไพร

๒.๑.๔ เกษตรแปรรูป ปรับใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา รวมทั้งนวัตกรรม จากภูมิปัญญาในการแปรรูป สร้างความแตกต่าง และเพิ่มมูลค่าในผลิตภัณฑ์และสินค้าเกษตร การส่งเสริมการใช้ วัตุดิบและผลิตผลทางการเกษตรเพื่อแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ รวมทั้งการสนับสนุนการนำเทคโนโลยีนวัตกรรม สมัยใหม่มาใช้ในการสร้างสรรค์บรรจุภัณฑ์อัจฉริยะ เพื่อป้องกันการปลอมปน การควบคุมคุณภาพและความ ปลอดภัย การติดตามผลิตภัณฑ์ใหม่ระหว่างการผลิต รวมถึงยึดอายุของอาหารและสินค้าเกษตรในบรรจุภัณฑ์

๒.๒ อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต

๒.๒.๑ อุตสาหกรรมชีวภาพ สร้างประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อต่อยอดจาก ภาคเกษตรไทยและมุ่งสู่อุตสาหกรรมบนฐานชีวภาพที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมถึงพลังงานชีวมวล โดยการเพิ่ม สัดส่วนอุตสาหกรรมชีวภาพที่มีมูลค่าเพิ่มสูง ได้แก่ ชีวเคมีภัณฑ์วัสดุชีวภาพ อาหารเสริม สารสกัดจากสมุนไพร

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

๓.๒ การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต

๓.๒.๑ ช่วงการตั้งครุภ/ปฐมวัย การส่งเสริมการใช้สารอาหารที่จำเป็นต่อสมองเด็ก

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๓.๕ พัฒนาความมั่นคงน้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พัฒนาความมั่นคงการเกษตร ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ให้เป็นฐานการผลิตอาหารที่มั่นคงและปลอดภัยและเป็นฐานการผลิตที่มีผลิตภาพสูง

๓.๕.๕ พัฒนาความมั่นคงด้านการเกษตรและอาหารของประเทศและชุมชน ในมิติปริมาณ คุณภาพ ราคาและการเข้าถึงอาหาร โดยบริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตรและเพิ่มผลิตภาพการเกษตรแบบบูรณาการ โดยเน้นให้เกิดความมั่นคงทางอาหารภายในประเทศและเกษตรอาหารมูลค่าเพิ่มสูง มีการใช้มาตรการ การตรวจสอบย้อนกลับถึงแหล่งที่มาของวัตถุดิบ

มิตรต่อสิ่งแวดล้อม ในประเด็นพัฒนาความมั่นคงน้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ในด้านการพัฒนาความมั่นคงด้านเกษตรและอาหารของประเทศและชุมชน ในมิติปริมาณ คุณภาพ ราคาและการเข้าถึงอาหาร

ความสอดคล้องกับแผนปฏิรูปประเทศ^๒

ร่างพระราชบัญญัติอาหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สอดคล้องกับแผนปฏิรูปประเทศที่ ๓ ด้านกฎหมาย ในประเด็นการกำหนดกลไกทางกฎหมายเพื่อความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ให้ทันต่อการพัฒนาตามกระแสโลกาภิวัตน์ และด้านการกำหนดกลไกทางกฎหมายเพื่อสร้างความเป็นธรรมและซจัดความเหลื่อมล้ำในสังคม และสอดคล้องกับแผนปฏิรูปประเทศที่ ๕ ด้านเศรษฐกิจ ในประเด็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ทั้งระยะสั้นและระยะยาว รวมทั้งสอดคล้องกับแผนปฏิรูปประเทศที่ ๗ ด้านสาธารณสุข ในประเด็นระบบบริการสาธารณสุข ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค

^๒แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับประกาศราชกิจจานุเบกษา ๖ เมษายน ๒๕๖๑)

แผนการปฏิรูปประเทศที่ ๓ ด้านกฎหมาย

๓.๑ การกำหนดกลไกทางกฎหมายเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศให้ทันต่อการพัฒนาตามกระแสโลกาภิวัตน์ เช่น การทบทวนกฎหมายที่เกี่ยวกับการอนุมัติ/อนุญาต เพื่ออำนวยความสะดวกในการติดต่อรายการหรือการประกอบธุรกิจ

๓.๒ การกำหนดกลไกทางกฎหมายเพื่อสร้างความเป็นธรรมและซจัดความเหลื่อมล้ำในสังคม เช่น การปรับปรุงบทกำหนดโทษทางอาญาให้เหมาะสมกับสภาพความผิดหรือการกำหนดมาตรการลงโทษให้เหมาะสมกับสถานะของผู้กระทำความผิด เพื่อมิให้บุคคลต้องรับโทษหนักเกินสมควร

แผนการปฏิรูปประเทศที่ ๕ ด้านเศรษฐกิจ

๕.๑ การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

ระยะสั้น การเพิ่มผลิตภาพ (Productivity) เป้าหมายที่จะเพิ่มผลิตภาพโดยเฉลี่ยปีละไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๓ (อุตสาหกรรมหลักที่ประเทศไทยมีความชำนาญ ๓ อุตสาหกรรมได้แก่ อุตสาหกรรมเกษตร อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการ (Hospitality) และอุตสาหกรรมอาหาร)

ระยะยาว การสร้างระบบนิเวศด้านการวิจัยและนวัตกรรม เพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขันด้วยการปรับปรุง แก้ไข เพิ่มเติมมาตรการและปัจจัยเอื้อให้เกิดความสามารถของผู้ประกอบการที่เป็นกลไกสำคัญต่อการขับเคลื่อนประเทศที่สำคัญ ได้แก่ การจัดระบบนวัตกรรมแห่งชาติให้มีความเชื่อมโยงระหว่างการผลิตผลงานวิจัยและนวัตกรรมตามโจทย์ของประเทศและความต้องการใช้งานจริง

แผนการปฏิรูปประเทศที่ ๗ ด้านสาธารณสุข

๗.๔ ด้านระบบบริการสาธารณสุข

๗.๔.๒ การคุ้มครองผู้บริโภค

(๑) ทบทวน ออกแบบ โครงสร้าง กระบวนการ และกฎหมาย เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภคด้านสุขภาพ

(๓) สร้างเสริมให้ผู้บริโภคมีความรู้เท่าทัน เกี่ยวกับการคุ้มครองบริการ และผลิตภัณฑ์สุขภาพด้านต่าง ๆ

๘. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

ร่างกฎหมายนี้มีความสัมพันธ์หรือใกล้เคียงกับพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งเปรียบได้ว่าเป็นกฎหมายที่กำกับดูแลต้นน้ำ เนื่องจากมีข้อกำหนดเกี่ยวกับมาตรฐานแหล่งเพาะปลูก เพาะเลี้ยง การประมง หรือการปศุสัตว์ รวมทั้งการใช้สารเคมีทางการเกษตรที่เหมาะสม เพื่อให้ได้สินค้าเกษตรที่มีคุณภาพและความปลอดภัย เพื่อนำมาเป็นวัตถุดิบในการผลิตอาหาร ดังนั้น ร่างพระราชบัญญัติอาหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งมีข้อกำหนดเกี่ยวกับสถานที่ผลิตอาหาร ผลิตภัณฑ์อาหาร การโฆษณาอาหาร รวมถึงการดำเนินการกับอาหารที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย จึงเป็นการกำกับดูแลผลิตภัณฑ์ต่อเนื่องจากกฎหมายดังกล่าวข้างต้น

นอกจากนี้ ยังมีความใกล้เคียงกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์สุขภาพอื่น เช่น ยา เครื่องสำอาง เครื่องมือแพทย์ กล่าวคือ มีระบบการขออนุญาตสถานที่ ผลิตภัณฑ์ หรือโฆษณา โดยผู้ประกอบการต้องขออนุญาตก่อนการจำหน่ายก่อนออกสู่ตลาด รวมถึงมีระบบการตรวจสอบและเฝ้าระวังการปฏิบัติของผู้ประกอบการ หากปฏิบัติไม่ถูกต้องจะถูกดำเนินการตามกฎหมาย เช่น พักใช้ใบอนุญาต เสียค่าปรับหรือถูกจำคุก

๙. ผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการการสาธารณสุข

คณะกรรมการการสาธารณสุข วุฒิสภา ได้พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติอาหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. โดยปรากฏผลการพิจารณา ดังนี้

๙.๑ หลักการและเหตุผล และสรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติอาหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๓ ดังต่อไปนี้

(๑) ยกเลิกบทนิยามคำว่า "อาหารควบคุมเฉพาะ" "ตำรับอาหาร" และ "โรงงาน" และเพิ่มบทนิยามคำว่า "วัตถุดิบสำหรับอาหาร" "เอกสารกำกับอาหาร" "ข้อความ" "โฆษณา" "สถานที่" "กระบวนการพิจารณาอนุญาตอาหาร" และ "เลขานุการ" (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)

(๒) กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขมีอำนาจประกาศกำหนดกลุ่มอาหารโดยแบ่งเป็นอาหารควบคุมเฉพาะ อาหารควบคุม และอาหารจัดแจ้ง กำหนดอาหารที่ต้องประเมินความปลอดภัย และกำหนดหลักเกณฑ์การใช้วัตถุดิบสำหรับอาหาร การจำหน่ายอาหาร การขนส่ง การเก็บรักษา และการโฆษณา (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖)

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมชื่อตำแหน่งรองเลขานุการคณะกรรมการอาหารและยา และผู้อำนวยการกอง กองอาหาร ในองค์ประกอบคณะกรรมการให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการอาหารให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมหน้าที่และอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขและผู้อนุญาต กำหนดการดำเนินงานของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระในระหว่างการจัดตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ แก้ไขเพิ่มเติมเหตุในการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และกำหนดองค์ประกอบของ

คณะอนุกรรมการที่แต่งตั้งเพื่อปฏิบัติการเกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาอนุญาตอาหาร (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๗ วรรคสอง มาตรา ๘ มาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ และเพิ่มมาตรา ๑๒ วรรคสอง)

(๔) แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การขอรับใบอนุญาตผลิตอาหารเพื่อจำหน่าย กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงแก้ไขใบอนุญาต และกำหนดหลักเกณฑ์ในการขอผ่อนผัน การต่ออายุใบอนุญาต (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๖ (๒) และเพิ่มมาตรา ๑๖/๑ และมาตรา ๑๘ วรรคสาม)

(๕) แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การดำเนินการเกี่ยวกับการพิจารณาอาหาร และกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการพิจารณาอนุญาตอาหาร และหลักเกณฑ์ในการติดตาม ตรวจสอบ หรือเฝ้าระวังอาหาร รวมทั้งกำหนดอำนาจของ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขให้มีอำนาจในการกำหนดอัตราค่าใช้จ่ายสูงสุดและค่าใช้จ่าย ที่จะจัดเก็บ อัตราค่าขึ้นบัญชีสูงสุดและค่าขึ้นบัญชีที่จะจัดเก็บ และหลักเกณฑ์ในการรับเงิน และจ่ายเงินดังกล่าว (เพิ่มหมวด ๒/๑ กระบวนการพิจารณาอนุญาตอาหาร มาตรา ๑๙/๑ ถึงมาตรา ๑๙/๕)

(๖) แก้ไขเพิ่มเติมให้ผู้รับอนุญาตผลิตเพื่อการส่งออกต้องจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับ อาหารนั้นต่อผู้อนุญาต และต้องจัดเก็บเอกสารหรือหลักฐานเพื่อให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบ รวมทั้งกำหนดห้ามจำหน่ายอาหารเพื่อการส่งออกในราชอาณาจักร (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๔)

(๗) กำหนดการควบคุมอาหารเสื่อมคุณภาพ แก้ไขเพิ่มเติมลักษณะของอาหารปลอม และอาหารผิดมาตรฐาน และแก้ไขเพิ่มเติมหน้าที่และอำนาจของผู้อนุญาตเกี่ยวกับการออกคำสั่ง เพื่อการควบคุมอาหาร และประกาศผลตรวจสอบให้ประชาชนทราบ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕ (๔) มาตรา ๒๗ (๔) และ (๕) มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐ และเพิ่มมาตรา ๓๐/๑)

(๘) กำหนดมาตรการเพื่อควบคุมอาหารในแต่ละกลุ่ม โดยกำหนดให้อาหารควบคุม เฉพาะต้องขึ้นทะเบียน อาหารควบคุมต้องแจ้งรายการ และอาหารจัดแจ้งต้องจัดแจ้ง และกำหนด การขอรับใบแทนใบสำคัญของอาหารดังกล่าว รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์ในการดำเนินการและการ แก้ไขเปลี่ยนแปลง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๒ และแก้ไขเพิ่มเติมหมวด ๕ อาหารควบคุมเฉพาะ อาหารควบคุม และอาหารจัดแจ้ง มาตรา ๓๑ ถึงมาตรา ๔๒ และเพิ่มมาตรา ๔๒/๑ ถึงมาตรา ๔๒/๑๐)

(๙) กำหนดมาตรการในการควบคุมการโฆษณาอาหาร กำหนดหลักเกณฑ์ การโฆษณา และกำหนดให้การโฆษณาคุณประโยชน์ คุณภาพ หรือสรรพคุณของอาหารต้องได้รับ ใบอนุญาต (เพิ่มหมวด ๕/๑ การโฆษณา มาตรา ๔๒/๑๑ ถึงมาตรา ๔๒/๑๘)

(๑๐) แก้ไขเพิ่มเติมหน้าที่และอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการยึด หรืออายัด และแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การดำเนินการกับสิ่งที่ยึดหรืออายัดไว้ (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๔๓ (๔) และ (๕) และมาตรา ๔๔ และเพิ่มมาตรา ๔๓ (๖) และมาตรา ๔๔/๑)

(๑๑) แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการพักใช้ใบอนุญาตและการเพิกถอน ใบอนุญาต (แก้ไขเพิ่มเติมหมวด ๗ การพักใช้ใบอนุญาตและการเพิกถอนใบอนุญาต มาตรา ๔๖

และเพิ่มมาตรา ๔๖/๑ ถึงมาตรา ๔๖/๓)

(๑๒) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการอุทธรณ์ (เพิ่มหมวด ๗/๑ การอุทธรณ์ มาตรา ๔๖/๔ ถึงมาตรา ๔๖/๖)

(๑๓) แก้ไขเพิ่มเติมบทกำหนดโทษให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย และแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การเปรียบเทียบให้เหมาะสม (แก้ไขเพิ่มเติมหมวด ๘ บทกำหนดโทษ มาตรา ๔๗ ถึงมาตรา ๗๕ และเพิ่มมาตรา ๗๕/๑ ถึงมาตรา ๗๕/๒๑)

(๑๔) แก้ไขเพิ่มเติมอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติ

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒ มีบทบัญญัติบางประการที่เป็นข้อจำกัด ในการควบคุมความปลอดภัยอาหารและการโฆษณาอาหาร สมควรแก้ไขเพิ่มเติมมาตรการควบคุมอาหาร โดยกำหนดควบคุมอาหารตามระดับความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดอันตรายหรือผลกระทบต่อผู้บริโภค แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การดำเนินการเกี่ยวกับการพิจารณาอาหารและกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการโฆษณาอาหาร กำหนดให้มีผู้เชี่ยวชาญ องค์กรผู้เชี่ยวชาญ หน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรเอกชนทั้งในและต่างประเทศ ทำหน้าที่ในกระบวนการพิจารณาอนุญาตอาหารเพื่อให้ กลไกในการพิจารณาอนุญาตมีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน ทางธุรกิจ ตลอดจนแก้ไขบทกำหนดโทษและอัตราค่าธรรมเนียมให้เหมาะสมและสอดคล้องกับ สภาวะการณ์ปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๙.๒ ข้อคิดเห็นและข้อสังเกตของคณะกรรมการการสาธารณสุข วุฒิสภา

คณะกรรมการการสาธารณสุขพิจารณาแล้ว เห็นด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติเครื่องอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ตามร่างพระราชบัญญัติอาหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งไม่กระทบต่อสถานที่ผลิตอาหารขนาดเล็ก หรือในครัวเรือน (มิใช่ทางสาธารณะ) และสถานที่ จำหน่าย ณ ทางสาธารณะ หรือ Street food โดยได้รับการยกเว้น ตามที่ได้กำหนดในร่างมาตรา ๑๒ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔ แห่งร่างพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒ วรรคสาม อนุมาตรา (๑) และ (๒) ทั้งนี้ คณะกรรมการการสาธารณสุขได้มีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ต่อร่างพระราชบัญญัติอาหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ดังนี้

๑) การแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยาม (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)

๑.๑ การยกเลิกนิยามคำว่า “อาหารควบคุมเฉพาะ” และได้กำหนดกลุ่มอาหาร ขึ้นใหม่ ได้แก่ ๑) “อาหารควบคุมเฉพาะ” ๒) “อาหารควบคุม” และ ๓) “อาหารจัดแจ้ง” เป็น ๓ กลุ่ม อาหาร โดยกำหนดตามระดับความเสี่ยงของอาหารที่ต้องมีการควบคุมคุณภาพหรือมาตรฐาน ที่เข้มงวดที่แตกต่างกัน โดยกำหนดให้เป็นอำนาจของรัฐมนตรีออกประกาศเพื่อควบคุมอาหาร แต่ละกลุ่ม นั้น

กรณีดังกล่าว คณะกรรมการมีข้อเสนอแนะว่า เพื่อให้การควบคุม คุณภาพหรือมาตรฐานของอาหารเพื่อคุ้มครองความปลอดภัยของผู้บริโภค และเพื่อให้ประชาชน รวมถึงผู้ประกอบการมีความเข้าใจกฎหมายที่ใช้บังคับอย่างชัดเจน และสามารถปฏิบัติตามกฎหมาย

ได้อย่างถูกต้อง จึงควรกำหนดค่านิยมของอาหารทั้ง ๓ กลุ่ม ไว้ในพระราชบัญญัติฉบับที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมใหม่ เนื่องจากทั้ง ๓ คำดังกล่าว มีใช้คำที่มีความหมายที่ประชาชนสามารถเข้าใจได้โดยทั่วไป อีกทั้งยังเป็นการป้องกันปัญหาการตีความที่จะเกิดขึ้นภายหลังกฎหมายมีผลใช้บังคับ

อย่างไรก็ตาม ประเด็นนี้ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีข้อสังเกตว่า การกำหนดนิยามอาหารแต่ละกลุ่มเป็นการยากต่อการกำหนดให้ครอบคลุม เนื่องจากอาหารมีความหลากหลาย และมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกัน การควบคุมอาหารจะพิจารณาจากองค์ประกอบในหลาย ๆ ด้าน จึงไม่อาจกำหนดความหมายที่ชัดเจนของอาหารแต่ละกลุ่มได้ ซึ่งการกำหนดให้อำนาจรัฐมนตรีในการประกาศกำหนดอาหารแต่ละกลุ่มเพื่อให้สอดคล้องกับการควบคุมตามลักษณะของอาหารนั้น ๆ

๑.๒ การยกเลิกนิยามคำว่า “โรงงาน” และเพิ่มนิยามคำว่า “สถานที่” แทน เห็นด้วยกับการกำหนดค่านิยมใหม่ แทนคำว่า “โรงงาน” เพื่อให้มีผลครอบคลุมโรงงานอาหารเดิมที่จะพ้นไปจากการควบคุมของกฎหมายว่าด้วยอาหาร เนื่องจากมีการแก้ไขพระราชบัญญัติโรงงานโดยปรับขนาดโรงงานใหญ่ขึ้นมีผลให้โรงงานของผู้ผลิตอาหารเดิมที่ไม่เข้าข่ายโรงงานตามกฎหมายใหม่ ไม่ต้องขออนุญาต อย่างไรก็ตาม นิยามที่กำหนดขึ้นใหม่เป็นคำว่า “สถานที่” อาจจะเป็นคำที่กว้างเกินไป และไม่ชัดเจน ซึ่งอาจทำให้ประชาชนเกิดความสับสนเกี่ยวกับสถานที่ที่มีความหลากหลาย ดังนั้น เพื่อให้ค่านิยมมีความชัดเจน อาจพิจารณาใช้นิยามคำว่า “สถานที่ผลิตอาหาร” หรือคำอื่น ๆ แทนคำว่า “สถานที่” เช่น ในทางสากลโดย Codex (คณะกรรมการมาตรฐานอาหารสากล) ใช้คำว่า “Premises for Food Production” ซึ่งหมายถึง สถานที่ผลิตอาหาร อีกทั้งมีการใช้คำว่า “Food Establishment” ด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้มีความชัดเจนว่าเป็นสถานที่ผลิตอาหาร หรือสถานประกอบการด้านอาหาร

๒) การกำหนดมาตรการควบคุมสถานที่ผลิตอาหารเพื่อจำหน่าย (ร่างมาตรา ๑๒ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔)

ร่างมาตรา ๑๒ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔ วรรค ๓ ได้กำหนดยกเว้นสถานที่ผลิตอาหารที่จะไม่อยู่ภายใต้บังคับหรือการควบคุมตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ กรณีดังกล่าวควรกำหนดความชัดเจนเกี่ยวกับสถานที่ผลิตอาหารที่จะได้รับการยกเว้น โดยมีให้หมายความรวมถึงสถานที่ผลิตในขั้นต้นที่อยู่ภายใต้การควบคุมของสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.) และมีให้เกิดความทับซ้อนกัน โดยให้มีการยกเว้นไว้เช่นเดิมตามที่เคยยกเว้นมาก่อน เช่น สถานที่ผลิตอาหารด้านการเกษตรขั้นต้น ฟาร์ม โรงสี การแปรรูปผลิตภัณฑ์การเกษตร ศูนย์รับนมดิบ หรือสถานที่ผลิตอาหารด้านการเกษตรขั้นต้นของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน เป็นต้น ทั้งนี้ การออกประกาศรัฐมนตรีจะต้องมีการทำประชาพิจารณ์เพื่อรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแนวทางที่ชัดเจนก่อนด้วย

กรณีดังกล่าว คณะกรรมการจึงมีความเห็นเสนอแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๒ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔ วรรคสาม เป็นดังนี้ “ความในวรรคหนึ่ง มิให้ใช้บังคับแก่การผลิตอาหาร

ในสถานที่ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ และสถานที่ตามมากฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ดังต่อไปนี้ ฯลฯ.....”^๓

๓) การจัดเก็บค่าใช้จ่ายจากผู้ยื่นคำขอ (ร่างมาตรา ๑๗ เพิ่มร่างมาตรา ๑๙/๑) และการแก้ไขเพิ่มเติมค่าธรรมเนียมทำร่างพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๓๓)

การจัดเก็บค่าใช้จ่ายจากผู้ยื่นคำขอ ตามร่างมาตรา ๑๙/๑ วรรคสอง และค่าธรรมเนียมทำร่างพระราชบัญญัติ อาจส่งผลให้ผู้ผลิตหรือผู้ประกอบการมีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น และจะส่งผลกระทบต่อต้นทุนการผลิต รวมถึงการแข่งขันทางการค้า ซึ่งจะนำมาสู่ผลกระทบต่อผู้บริโภคด้วย ดังนั้น จึงควรกำหนดให้การจัดเก็บค่าใช้จ่ายจากผู้ยื่นคำขอและค่าธรรมเนียมโดยคำนึงถึงผลกระทบต่อภาระของผู้ประกอบการ ต้นทุนการผลิต การแข่งขัน และผลกระทบต่อผู้บริโภค รวมถึงศักยภาพของผู้ยื่นคำขอในการเสียค่าใช้จ่ายและค่าธรรมเนียม โดยควรจัดเก็บในอัตราที่เหมาะสม และควรกำหนดยกเว้นให้กับผู้ประกอบการด้านสินค้าการเกษตร หรือวิสาหกิจชุมชนตามที่เคยปฏิบัติมา หรือมีการจัดเก็บจากผู้ประกอบการรายย่อยในอัตราที่เหมาะสม และไม่เป็นปัญหาอุปสรรคต่อการประกอบการ โดยเห็นชอบด้วยในการกำหนดเป็นอัตราขึ้นบันไดตามขนาดของกิจการ

ทั้งนี้ ในกระบวนการพิจารณาอนุญาตอาหารที่ต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญหรือองค์กรผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเอกสารวิชาการ ควรพิจารณาใช้ผู้เชี่ยวชาญ องค์กรผู้เชี่ยวชาญ หน่วยงานของรัฐหรือองค์กรเอกชนในประเทศเป็นลำดับแรก เว้นแต่เป็นกรณีที่ไม่มีผู้เชี่ยวชาญหรือองค์กรผู้เชี่ยวชาญในประเทศที่จะพิจารณาเรื่องดังกล่าวจึงอาจพิจารณาใช้ผู้เชี่ยวชาญหรือองค์กรผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศ

๔) การกำหนดเงื่อนไขการผลิตอาหารเพื่อส่งออกไปจำหน่ายนอกราชอาณาจักร (ร่างมาตรา ๑๙ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๔)

^๓ มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๑๔ ห้ามมิให้ผู้ใดผลิตอาหารเพื่อจำหน่ายในสถานที่ใด ๆ เว้นแต่ได้รับใบอนุญาตจากผู้อนุญาต การขออนุญาตและการออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ความในวรรคหนึ่ง มิให้ใช้บังคับแก่การผลิตอาหารในสถานที่ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด และสถานที่ตามมากฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ดังต่อไปนี้

(๑) อาคาร สถานที่ หรือบริเวณใด ๆ ที่มีใช้ที่หรือทางสาธารณะ ที่จัดไว้เพื่อประกอบอาหารหรือปรุงอาหารจนสำเร็จ และจำหน่ายให้ผู้ซื้อสามารถบริโภคได้ทันที ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นการจำหน่ายโดยจัดให้มีบริเวณไว้สำหรับการบริโภค ณ ที่นั้น หรือนำไปบริโภคที่อื่นก็ตาม เว้นแต่เป็นการผลิตอาหารควบคุมเฉพาะ อาหารควบคุมหรืออาหารจดแจ้ง แล้วแต่กรณีที่ใช้เครื่องจักรมีกำลังรวมตั้งแต่ห้าแรงม้าหรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่ห้าแรงม้าขึ้นไป หรือใช้คนงานตั้งแต่เจ็ดคนขึ้นไปโดยใช้เครื่องจักรหรือไม่ก็ตามให้ขอรับใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งด้วย

(๒) สถานที่จำหน่ายอาหาร ณ ที่หรือทางสาธารณะ"

การกำหนดเงื่อนไขการผลิตอาหารเพื่อการส่งออกไปจำหน่ายนอกราชอาณาจักร ตามร่างมาตรา ๑๙ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง^๔ โดยกำหนดให้การผลิตอาหารเพื่อส่งออกต้องจัดทำข้อมูลการส่งออก รวมทั้งจัดเก็บเอกสารหรือหลักฐานเกี่ยวกับข้อกำหนดของประเทศผู้ซื้อหรือผู้สั่งซื้อ เพื่อแสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เมื่อร้องขอกรณีดังกล่าวพิจารณาได้ว่า การจัดเก็บเอกสารหรือหลักฐาน รวมถึงการจัดทำข้อมูลการส่งออกเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการกรณีที่อาหารที่ส่งออกนั้นถูกส่งกลับ เพื่อให้มีข้อมูลประกอบการพิจารณาว่า จะนำผลิตภัณฑ์อาหารนั้นมาจำหน่ายในประเทศตามมาตรฐานในประเทศหรือนำไปใช้ประโยชน์ในทางอื่นใดได้บ้าง อย่างไรก็ตาม เพื่อเป็นการลดภาระของผู้ประกอบการและลดความซ้ำซ้อนเกี่ยวกับการจัดทำข้อมูล และการจัดเก็บเอกสารหรือหลักฐานในกรณีที่เป็นบทบาทตามภารกิจของหน่วยงานอื่น เช่น หน่วยงานภายในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เกี่ยวกับการผลิตสินค้าการเกษตร ซึ่งได้มีการจัดทำและจัดเก็บเอกสารดังกล่าวอยู่แล้ว ดังนั้น การกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขในประกาศควรต้องมีการหารือกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อมิให้เกิดความซ้ำซ้อนในการดำเนินการ และสามารถปฏิบัติได้ถูกต้อง มิให้นำไปสู่การรับโทษตามกฎหมายที่เกิดจากแนวทางทางปฏิบัติไม่ชัดเจน

๕) มาตรการควบคุมการโฆษณา (ร่างมาตรา ๒๕ เพิ่มหมวด ๕/๑ การโฆษณา มาตรา ๔๒/๑๑ - ๔๒/๑๘)

การเพิ่มหมวดว่าด้วยการโฆษณา เพื่อให้มีการควบคุมการโฆษณาผลิตภัณฑ์อาหารจากสื่อต่าง ๆ ในปัจจุบัน ซึ่งมีการโฆษณาเกินจริง และหลอกลวงผู้บริโภค จึงได้มีการกำหนดลักษณะการกระทำความผิด และกำหนดโทษที่สูงขึ้นให้เหมาะสมกับความร้ายแรงแห่งพฤติการณ์ในปัจจุบัน นั้น มาตรการที่กำหนดดังกล่าวจะเพียงพอต่อการป้องปรามการกระทำความผิดเพื่อคุ้มครองผู้บริโภคได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ ทั้งนี้ ควรมีการติดตามผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายภายหลังที่มีการบังคับใช้ต่อไป รวมถึงการประเมินผลสัมฤทธิ์ของการบังคับใช้มาตรการควบคุมการโฆษณาตามกฎหมายว่าด้วยเครื่องสำอางและกฎหมายว่าด้วยเครื่องมือแพทย์ ซึ่งมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการโฆษณาในลักษณะเดียวกัน เพื่อเป็นแนวทางประกอบการพิจารณากฎหมายต่อไป

^๔ มาตรา ๑๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๒๔ เพื่อประโยชน์ในการส่งออก ผู้รับอนุญาตผลิตจะผลิตอาหารเพื่อส่งออกไปจำหน่ายนอกราชอาณาจักรได้ โดยมีคุณภาพหรือมาตรฐาน การใช้วัตถุเจือปนอาหารการใช้ภาชนะบรรจุ การแสดงฉลากหรือรายละเอียดอื่น ๆ ตามมาตรฐานของต่างประเทศหรือมาตรฐานระหว่างประเทศ โดยต้องจัดเก็บเอกสารหรือหลักฐานเกี่ยวกับข้อกำหนดของประเทศผู้ซื้อหรือผู้สั่งซื้อ เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ รวมทั้งจัดทำข้อมูลการส่งออกเก็บรักษาไว้และพร้อมที่จะแสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ร้องขอ

การจัดทำข้อมูลการส่งออกและการจัดเก็บเอกสารหรือหลักฐานตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่เลขาธิการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ห้ามมิให้ผู้จำหน่ายอาหารที่ผลิตเพื่อการส่งออกตามวรรคหนึ่งในราชอาณาจักร"

๖) การชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต

เนื่องจากมีพระราชกฤษฎีกาการกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งออกตามความในมาตรา ๑๒^๔ แห่งพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งได้นำมาใช้กับกฎหมายหลายฉบับที่มีการต่ออายุใบอนุญาต ตามบัญชีท้ายพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว เช่น พระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. ๒๕๕๘ กำหนดให้ใช้เกี่ยวกับใบรับจดทะเบียนการผลิตเพื่อขายเครื่องสำอาง ทั้งนี้ หากมีการนำพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวมาใช้จะเป็นการอำนวยความสะดวกให้กับผู้ประกอบการสามารถดำเนินกิจการได้ต่อเนื่อง โดยให้มีการชำระค่าธรรมเนียมแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต อีกทั้งยังกำหนดให้สามารถชำระค่าธรรมเนียมได้หลายช่องทางที่สะดวกรวดเร็ว ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ควรพิจารณาการนำพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวมาใช้ในการต่ออายุใบอนุญาตในกรณีที่สามารถดำเนินการได้ เช่น การต่ออายุใบอนุญาตที่ไม่กระทบต่อความปลอดภัยของผู้บริโภค หรือกรณีที่ไม่มีความจำเป็นต้องมีการตรวจสอบมาตรฐาน หรือเอกสารใด ๆ เพิ่มเติมและสามารถต่ออายุใบอนุญาตได้ทันที เป็นต้น

๗) โทษปรับ

เนื่องจากปัจจุบันได้มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ซึ่งมีหลักการสำคัญที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๗ ได้บัญญัติให้รัฐพึงกำหนดโทษเฉพาะความผิดร้ายแรง จึงมีการจัดทำร่างกฎหมายว่าด้วยปรับเป็นพินัย โดยให้เป็นกฎหมายกลางในการพิจารณาและกำหนดมาตรการสำหรับผู้ที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายที่มีใช้ความผิดร้ายแรงให้ชำระเงินค่าปรับตามที่กำหนด โดยเปลี่ยนสภาพบังคับมิให้เป็นโทษทางอาญา ซึ่งมาตรการดังกล่าว

^๔พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

“มาตรา ๑๒ ในกรณีที่กฎหมายกำหนดอายุใบอนุญาตไว้ และกิจการหรือการดำเนินการที่ได้รับใบอนุญาตนั้นมีลักษณะเป็นกิจการหรือการดำเนินการที่เห็นได้ว่าผู้ได้รับใบอนุญาตจะประกอบกิจการหรือดำเนินการนั้นต่อเนื่องกัน คณะรัฐมนตรีจะกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายนั้น ๆ แทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตก็ได้ และเมื่อหน่วยงานซึ่งมีอำนาจออกใบอนุญาตได้รับค่าธรรมเนียมดังกล่าวแล้ว ให้ออกหลักฐานการต่ออายุใบอนุญาตให้แก่ผู้รับใบอนุญาตโดยเร็ว และให้ถือว่าผู้รับใบอนุญาตได้รับการต่ออายุใบอนุญาตตามกฎหมายนั้น ๆ แล้ว

การกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา ในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวให้ระบุชื่อพระราชบัญญัติและประเภทของใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติดังกล่าวที่ผู้รับใบอนุญาตอาจดำเนินการตามวรรคหนึ่งได้

ก่อนตราพระราชกฤษฎีกาตามวรรคสอง ให้คณะรัฐมนตรีส่งร่างพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวให้สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวัน เมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว หากสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาได้มีมติทักท้วง ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงตราพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวต่อไป

ให้เป็นหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการที่จะหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการออกใบอนุญาต เพื่อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง”

เรียกว่า “การปรับเป็นพินัย” ดังนั้น เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติอาหารฉบับนี้ ได้กำหนดให้มีโทษปรับสถานเดียวหรือที่ให้เปรียบเทียบปรับได้ ดังนั้น เมื่อกฎหมายว่าด้วยการปรับเป็นพินัย มีผลใช้บังคับ ควรพิจารณาว่าจะนำมาใช้กับกฎหมายว่าด้วยอาหารกรณีใดบ้าง เช่น กรณีโทษปรับสถานเดียว หรือกรณีโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปีที่ให้เปรียบเทียบปรับได้

๘) ความจำเป็นเร่งด่วนของการใช้บังคับร่างพระราชบัญญัติอาหาร (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

สืบเนื่องจากการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยโรงงานโดยปรับขนาดโรงงานใหญ่ขึ้น มีผลให้ผู้ผลิตอาหารที่ไม่เข้าข่ายโรงงานตามกฎหมายใหม่ไม่ต้องขออนุญาต จึงควรผลักดันให้ร่างพระราชบัญญัติอาหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีผลใช้บังคับโดยเร็ว เพื่อมิให้เกิดช่องว่างในการควบคุมความปลอดภัยของอาหาร และเพื่อให้การกำกับดูแลสถานที่ผลิตอาหารตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นไปอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะทำให้การคุ้มครองผู้บริโภคเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

คณะกรรมการการสาธารณสุข วุฒิสภา จึงขอเสนอรายงานการพิจารณาศึกษา ร่างพระราชบัญญัติอาหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อประธานวุฒิสภา เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภาต่อไป

(นายทวีวงศ์ จุลกมนตรี)

เลขานุการคณะกรรมการการสาธารณสุข

วุฒิสภา

รายงานผลการพิจารณาศึกษา
ร่างพระราชบัญญัติอาหาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ของคณะกรรมการการสาธารณสุข วุฒิสภา

คณะผู้รับผิดชอบ

ในการจัดทำรายงานของคณะกรรมการการสาธารณสุข วุฒิสภา

นายต้นพงศ์ ตั้งเต็มทอง

รองเลขาธิการวุฒิสภา รักษาราชการแทน
ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๓

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการการสาธารณสุข วุฒิสภา

นางสุภาพร วิเชียรเพชร

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน

นางพิมพ์รวิทย์ สุจินดาวัฒน์

นิติกรชำนาญการ

นางนิตยาภรณ์ เผด็จศึก

นิติกรชำนาญการ

นางกนิษฐา กาวีหนู

นิติกรชำนาญการ

นางสาวอภิตา บัวทอง

วิทยากรชำนาญการ

นายศุภกร จันทร์ศรีสุริยะวงษ์

วิทยากรปฏิบัติการ

นางกนกพร สาดประดับ

เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

นางสาวนงค์ลักษณ์ เนาว์แก้ว

เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

นางสาวพกามาศ มีแป้น

พนักงานสนับสนุนการประชุม

นางสาววรรณวิสา ไทยสกุล

พนักงานสนับสนุนการประชุม

**สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ สำนักกรรมการ ๓ กลุ่มงานคณะกรรมการการสาธารณสุข

โทรศัพท์ ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๑๙ - ๒๐**